

Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej
z Oddziałami Integracyjnymi Nr 1
im. Karol Miarki w Lędzinach
rok szkolny 2014/2015

Szkolny Program Profilaktyki opracowany przez komisję ds. Programu Profilaktyki w składzie:

1. mgr Katarzyna Adamczyk – Przewodnicząca
 2. mgr Magdalena Achtełik – Arndt (pedagog szkolny)
 3. mgr Małgorzata Grzyb – (pedagog specjalny)
 4. mgr Katarzyna Pakuła – Krochmal (psycholog szkolny)
 5. mgr Henryka Musiał
 6. mgr Barbara Kowalska
 7. mgr Małgorzata Sobczyk
-

Podstawa prawna

1. *Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. z późniejszymi zmianami.*
(tekst jednolity Dz.U. z 2004 r., Nr 256 poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
2. *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.*
(tekst jednolity – Dz. U. z 2002 r. Nr147, poz.1231; Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473).
3. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.*
(Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz.1485 z późniejszymi zmianami: Dz. U. z2006r. Nr 7 poz.47 i 48; Dz. U. z 2006 r. Nr66 poz. 469; Nr 120 poz. 826).
4. *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r.*
((Dz. U. poz. 1165 z późniejszymi zmianami).
5. *Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.*
(teks jednolity: Dz. U. Nr 10. z 1996 r. , poz. 55 z późniejszymi zmianami)
6. *Rozporządzenie MEN z dnia 13 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych.*
(Dz. U. z 2013r, poz.199).
7. *Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
(Dz. U. z 7 maja 2013 r, poz.532).
8. *Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.*
(Dz. U. Nr 26 z 2003 r., poz. 226).
9. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z dnia 18 czerwca 2014 r. poz. 803).
10. *Ustawa z dnia 27 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela* (Tj. Dz.U. z 2006 r. Nr 97 poz. 674 ze zm.)
11. *Uchwała Rady Ministrów z dn. 8 lipca 2014 r. w sprawie przyjęcia Rządowego programu na lata 2014 – 2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.*

Wstęp

„W rozumieniu potocznym profilaktyka oznacza zapobieganie występowaniu zjawisk niepożądanych. Według W. Okonia profilaktyka to ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu ludzi. W pedagogice oznacza zapobieganie powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajęń i postaw, błędów w uczeniu się lub postawie ciała. W tym znaczeniu profilaktyka oznacza wszelkie pożądane oddziaływania pedagogiczne, wytwarzając bowiem jakieś wartościowe cechy, jednocześnie zapobiega powstawaniu cech niepożądanych lub ich utrwalaniu się”.

(W. Okoń, Nowy słownik pedagogiczny, Warszawa 1998, s. 315-316)

"Szkoła podstawowa ma obowiązek łagodnie wprowadzać uczniów w świat wiedzy, dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny(...). Dlatego, program profilaktyki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska, obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym".

("Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych" Roz. MEN z dnia 18 czerwca 2014r.)

Głównym założeniem Szkolnego Programu Profilaktyki jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny z uwzględnieniem prawa do przekonań religijnych, światopoglądowych oraz wolności sumienia. Szkolny program profilaktyki, szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczy szkoły tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Program jest adresowany do uczniów naszej szkoły. Jego realizatorami są wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły oraz rodzice.

Diagnoza środowiska szkolnego - identyfikacja problemów

Ewaluacja szkolnego programu profilaktyki realizowanego w roku szkolnym 2013/2014 pozwoliła wytyczyć obszary do działań profilaktycznych na rok szkolny 2014/2015, do których należą:

- promocja zdrowego stylu życia i odżywiania,
- przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- utrwalanie zachowań asertywnych,
- promowanie kulturalnego zachowania oraz każdorazowe negowanie zachowań nagannych,
- pedagogizacja rodziców dotycząca wspólnego rozwiązywania problemów uczniów,
- profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych,
- zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, konfliktom i przestępczości,
- wdrażanie do przestrzegania przepisów ruchu drogowego oraz bezpiecznego korzystania z Internetu,
- ochrona przed negatywnym oddziaływaniem subkultur i mediów,
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- doskonalenie nauczycieli i rodziców w zakresie oddziaływań profilaktycznych,

Cel ogólny programu

Ochrona ucznia przed zagrożeniami rozwoju, zaspokajanie potrzeb psychicznych dziecka, pomoc w realizowaniu celów rozwojowych i uczenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Cele szczegółowe programu

- stworzenie warunków do tego, aby uczniowie byli odpowiedzialnymi organizatorami życia szkolnego oraz zostali włączeni do realizacji zadań wynikających z programu profilaktyki szkoły,
- poznanie i przestrzeganie norm społecznych,
- kształtowanie prawego charakteru,
- budowanie postawy życzliwości, troski i tolerancji względem innych ludzi,
- wzmacnianie u uczniów postaw pożądanых społecznie i akceptowanych powszechnie zachowań,
- informowanie o konsekwencjach zachowań destruktywnych,
- pogłębianie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych,
- wdrażanie do przestrzegania przepisów ruchu drogowego,
- nauczanie zasad prawidłowego korzystania z internetu,
- nauczanie zachowań asertywnych oraz radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- kształtowanie umiejętności słuchania i kulturalnego wypowiedzania swoich poglądów,
- uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego,
- przygotowanie do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie.

Formy realizacji programu

Oddziaływania profilaktyczno-wychowawcze realizowane są w ramach:

- zajęć z wychowawcą i zajęć z edukacji wczesnoszkolnej,
- zajęć warsztatowych z uczniami i rodzicami,
- przerw międzylekcyjnych,
- uroczystości szkolnych i poza szkolnych, apelach, imprezach kulturalnych, rekolekcji,
- konkursów szkolnych i poza szkolnych,
- wycieczek szkolnych,
- spektakli teatralnych,
- lekcji profilaktycznych,
- projektu europejskiego “Uczenie się przez całe życie” – Comenius – Partnerskie Projekty Szkół, tytuł: “Woda dla życia”
- Programu “Klub Bezpiecznego Puchatka” klasy I
- Programu adaptacyjnego dla klas pierwszych “Wczoraj przedszkolak, dziś uczeń”
- Objęcie okresem adaptacyjnym uczniów klas IV
- Programu Szkoła Bezpiecznego Internetu
- spotkań ze specjalistami – psychologami, pedagogami, kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, spotkań z rodzicami (konsultacje, wywiady, grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych), współpracy z instytucjami wspomagającymi (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Wsparcia dla Osób z Problemami Uzależnień, Komenda Powiatowa Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Świetlica Socjoterapeutyczna, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Miejski Ośrodek Kultury, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Poradnie Specjalistyczne).

Sposoby ewaluacji

W celu ustalenia czy program profilaktyki przynosi oczekiwane efekty niezbędna jest ewaluacja, dlatego konieczne jest systematyczne monitorowanie przebiegu realizacji zadań.

Narzędziami, które posłużą ewaluacji będą:

- obserwacje,
- rozmowy,
- analiza dokumentów szkoły,
- analiza wytworów uczniów.

Plan działań profilaktycznych na rok szkolny 2014/2015

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Termin</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
1	Podnoszenie umiejętności nauczycieli w obszarze profilaktyki.	– szkolenia Rady Pedagogicznej na temat zdrowia i bezpieczeństwa uczniów, profilaktyki i przeciwdziałania agresji i przemocy, – szkolenie RP z zakresu procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, – korzystanie z publikacji na temat zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole, – współpraca z instytucjami.	zgodnie z harmonogramem cały rok według potrzeb	Dyrektor, lider WDN, wychowawcy, psycholog, pedagogzy, nauczyciele
2	Organizowanie poradnictwa rodzinnego i indywidualnego na terenie szkoły.	– informowanie o instytucjach pozaszkolnych działających na rzecz dziecka i rodziny, – kierowanie do odpowiednich instytucji, – pedagogizacja rodziców, grupy wsparcia dla rodziców uczniów niepełnosprawnych, – konsultacje z rodzicami, – indywidualne kontakty z pedagogami i psychologiem.	cały rok według potrzeb na zebraniach z rodzicami według harmonogramu	nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, dyrekcja, pedagog specjalny, nauczyciel WDŻ
3	Edukacja uczniów w zakresie bezpieczeństwa	– zajęcia z wychowawcą na temat bezpiecznego zachowania w szkole i poza szkołą, zachowań wolnych od agresji i przemocy, – apele szkolne, gazetki tematyczne na korytarzach i w klasach, – zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, – koła zainteresowań, – spotkania z policjantem, strażnikiem miejskim, psychologiem, pedagogiem, – tablica informacyjna przy gabinecie pedagoga i psychologa, – spotkanie klas VI z policjantem – pogadanka na temat bezpieczeństwa oraz konsekwencji zachowań agresywnych, w tym cyberprzemocy, – wzbogacanie księgozbioru biblioteki o pozycje dotyczące przeciwdziałania agresji, przemocy i zachowań ryzykownych,	zgodnie z planem wychowawczym zgodnie z harmonogramem według potrzeb zgodnie z harmonogramem cały rok październik 2014 Cały rok	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, opiekunowie kół, psycholog Zespół wychowawczy

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
		- realizacja w klasach 1 programu „Klub Bezpiecznego Puchatka”, - realizacja w klasach 1 -3 programu „Etyka nie tylko dla smyka”, - cykl lekcji prowadzonych w klasach II – Bezpieczeństwo w domu, szkole, na drodze, - Udział uczniów w spektaklach profilaktycznych.	Cały rok X – XI 2014	Wychowawcy klas 1 Wychowawcy klas 1 -3 pedagodzy
4	Ukazywanie destruktywnego wpływu środków psychoaktywnych, nikotyny, zagrożeń płynących z niewłaściwego użytkowania internetu.	- pogadanki na godzinach wychowawczych, - pogadanki z pielęgniarką, - realizacja programu Szkoła Bezpiecznego Internetu, - konkursy "Zdrowe życie - stop nałogom", „Wakacje bez uzależnień”, - udział w spektaklach profilaktycznych, - wycieczki szkolne – procedury, regulamin wycieczki, - spotkanie z przedstawicielem POLICJI, - zajęcia z WDŻ.	cały rok	pielęgniarka, nauczyciele, wychowawcy, pedagogzy, psycholog
5	Procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych, kradzieże, pobicia, pożar, podłożenie bomby, zagrożenie środkami chemicznymi i biologicznymi, stwierdzenie spożycia przez uczniów alkoholu lub używania środków odurzających i innych. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Przypomnienie RP procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych, - Przeprowadzenie próbnego alarmu, - Praca w Zespole Interdyscyplinarnym miasta Łędziny, - Udział i praca w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach, - Obejmowanie pomocą i wsparciem uczniów oraz rodzin objętych procedurą Niebieska Karta.	Cały rok szkolny w czasie roku szkolnego	pedagogzy, psycholog szkolny Dyrektor szkoły pedagogzy, psycholog szkolny
6	Zapoznanie rodziców, uczniów z dokumentacją regulującą życie szkoły oraz systematyczne przypominanie w/w zagadnień. Opiniowanie dokumentów przez środowisko lokalne, rodziców – i uczniów.	- analiza Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania, Statutu Szkoły, Regulaminu Szkoły, Programu Profilaktyki, Programu Wychowawczego Szkoły na spotkaniach z rodzicami, samorządem szkolnym, Radą Rodziców i godzinach wychowawczych;	2014 r. - wrzesień -konsultacje społeczne	nauczyciele – wychowawcy, zespół profilaktyki szkolnej Dyrektor szkoły, nauczyciele

		– Koncepcja Pracy Szkoły.		
7	Praca nad ograniczaniem czynników wpływających destrukcyjnie na kulturę osobistą.	– reguluje WSO, – reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów w szkole i poza nią, – indywidualne rozmowy pedagogów i psychologa – omawianie na lekcjach przypadków niewłaściwego zachowania, – uświadamianie skutków złego zachowania w świetle prawa szkolnego i karnego, – wczesna interwencja w sytuacjach problemowych, – prowadzenie warsztatów „Agresji i przemocy mówimy NIE”, – sporządzanie gazetek dotyczących konieczności przestrzegania norm i zasad współżycia społecznego, – program „Z kulturą osobistą na ty”, – opracowanie regulaminu wyboru Społecznika Roku i Sportowca Roku.	cały rok Cały rok IX – X 2014	wszyscy pracownicy szkoły, rodzice, dyrekcja, nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy, przedstawiciel policji ds. prewencji Barbara Kowalska Pedagog, psycholog Zespół wychowawczy Zespół nauczycieli wychowania fizycznego
8	Przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie.	– pogadanki na zajęciach oraz zajęciach z wychowawcą, – konsultacje z rodzicami i uczniami, – uwrażliwianie uczniów na zachowania swoje i kolegów, – rekolekcje, – realizacja WDŻ, – angażowanie uczniów i rodziców w działalność społeczną i charytatywną.	cały rok według planu	pedagogi, wychowawcy klas, nauczyciele, katecheci, psycholog, rodzice
9	Wzmacnianie poczucia wartości uczniów, uświadamianie mocnych stron.	– zachęcanie rodziców do udziału w szkoleniach, lekcjach otwartych, – udział uczniów w zawodach sportowych i konkursach organizowanych na terenie szkoły i poza nią, – kółkach zainteresowań, – niesieniu pomocy – zespół charytatywny, pomoc koleżeńska; – zajęcia z wychowawcą, – indywidualne zajęcia z psychologiem, pedagogiem szkolnym, specjalnym, – udział w Powiatowych Igrzyskach Osób Niepełnosprawnych, – udział w Powiatowych	cały rok XI – XII 2014 Wrzesień – grudzień 2014	nauczyciele, rodzice pedagog specjalny, pedagog, psycholog

		Warsztatach Inter – Art. – Zgłoszenie projektu do konkursu w ramach rządowego programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, – organizacja Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, – prowadzenie terapii uczniów w celu eliminacji problemów emocjonalnych, – program adaptacyjny dla klas I "Wczoraj przedszkolak dziś uczeń", – objęcie okresem adaptacyjnym uczniów klas IV.	październik – grudzień 2014 (realizacja po ogłoszeniu wyniku konkursu)	Wychowawcy klas I Wychowawcy klas IV
10	Praca z uczniem mającym trudności w nauce	– diagnoza, kierowanie na zajęcia pozalekcyjne, – zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze – terapia logopedyczna, – zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, – zajęcia o charakterze terapeutycznym, – zajęcia rewalidacyjne – praca z uczniem niepełnosprawnym, – kierowanie na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, – współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, – dostosowanie wymagań do możliwości edukacyjnych ucznia zgodnie z zaleceniami Poradni, – zespoły pomocy koleżeńskiej.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, pedagog specjalny
11	Praca z uczniem zdolnym	– zachęcanie do rozwijania uzdolnień i zainteresowań poprzez uczestnictwo w kółkach i innych zajęciach pozalekcyjnych, – opracowanie form i metod pracy z uczniem zdolnym, – przygotowanie uczniów do reprezentowania szkoły w zewnętrznych konkursach interdyscyplinarnych, olimpiadach językowych, – współpraca z rodzicami, – zachęcanie do rozwijania uzdolnień poprzez wskazywanie dodatkowych źródeł informacji.	Cały rok cały rok	nauczyciele, rodzice wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, pedagog specjalny, psycholog nauczyciele, rodzice

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
		- SKS, - zajęcia z przedstawicielem policji, straży miejskiej – Bezpieczna droga do szkoły, - udział w projekcie Socrates Comenius – „Woda dla życia” - udział szkoły w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”, - Udział w programie Sanepid „Znajdź właściwe rozwiązanie”	Cały rok szkolny	Nauczyciele wychowania fizycznego P. Anna Czarnota pedagodzy, psycholog
15	Zajęcia z uczniami z rodzin dysfunkcyjnych – wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa.	- kierowanie do świetlicy socjoterapeutycznej, - zajęcia z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem, - pedagogizacja rodziców, - udział w zajęciach pozalekcyjnych i świetlicowych, - udział w klasowych zajęciach organizowanych w szkole i poza nią, - udział w imprezach okolicznościowych.	cały rok według potrzeb	pedagog i psycholog, opiekunowie kół nauczyciele, wychowawcy
16	Udział w przedstawieniach tematycznie związanych z profilaktyką uzależnień.	- omówienie treści przedstawię na lekcjach, zajęciach z wychowawcą i lekcjach wychowania do życia w rodzinie.	1 raz w roku	dyrekcja, nauczyciele, pedagogzy
17	Stałe kontakty z Policją, Sądem, kuratorami sądowymi i pracownikami poradni p-p oraz MOPS, PCPR Współpraca z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny.	- udział w zajęciach terapeutycznych współorganizowanych przez poradnię, - pomoc rodzicom przez wskazanie miejsc, gdzie mogą uzyskać specjalistyczną pomoc, - współpraca z Sądem i kuratorami sądowymi, - współpraca z PCPR - współpraca z MOPS i asystentem rodziny, - Zespół Interdyscyplinarny – grupy robocze.	cały rok według potrzeb	pracownicy poradni, poradnia, rodzice, pedagog, pedagog specjalny, psycholog wychowawcy